

Literatura

Autor: Halina Karaś

Literatura dialektologiczna

- Atlas gwar mazowieckich, t. 1, oprac. Halina Horodyska-Gadkowska, Alina Strzyżewska-Zaremba, t. 2-10, oprac. Anna Kowalska, Alina Strzyżewska-Zaremba, Wrocław 1971-1990.
 - Basara Anna, Studia nad wokalizmem w gwarach Mazowsza, Wrocław-Warszawa-Kraków 1965.
 - Basara Anna, Wymiana ra(>re), ja (>je) na Mazowszu, „Poradnik Językowy” 1958, s. 36-43.
 - Chłudzińska-Świątecka Jadwiga, Ze studiów nad słowotwórstwem gwar mazowieckich, „Poradnik Językowy” 1961, z. 6, s. 253-258.
 - Chłudziński Tomasz, Mazowsze południowo-wschodnie i Podlasie Zachodnie, Warszawa 1996.
 - Friedrich Henryk, Mazowieckie dyspalatalizacje spółgłosek wargowych miękkich, Wrocław 1955.
 - Friedrich Henryk, Studia nad nosowością w gwarach Mazowsza, Warszawa 1937.
 - Furdal Antoni, Mazowieckie dyspalatalizacje spółgłosek wargowych miękkich, Wrocław 1955.
 - Grad-Mucowa Maria, Fleksja rzeczowników w gwarach Mazowsza, Warszawa 1970.
 - Kowalska Anna, Podziały językowe Mazowsza na tle podziałów pozajęzykowych, Warszawa 1991.
 - Kowalska Anna, Powiązania językowe obszaru Mazowsza z obszarem ostródzko-warmińsko-mazurskim, [w:] Tradycja badań dialektologicznych w Polsce. Księga referatów z sesji językoznawczej w Olsztynie, pod red. Henryki Sędziak, Olsztyn 1997, s. 119-128.
 - Kowalska Anna, Studia nad dialektem mazowieckim, Warszawa 2001.
 - Kowalska Anna, Studia nad dialektem mazowieckim, Warszawa 2001.
 - Kowalska Anna, Zróżnicowanie słowotwórcze gwar Mazowsza i Podlasia. Rzeczownik. T. 1. Atlas, Wrocław 1975. (cz. 1., Mapy 1-100; cz. 2, Wykazy i komentarze do map).
 - Stieber Zdzisław, O mazowieckich formach typu ter, der, tarł, darł, [w:] W służbie nauce i szkole. Księga pamiątkowa poświęcona Zenonowi Klemensiewiczowi, Warszawa 1970, s. 99-100.
 - Taszycki Witold, Powstanie i rozwój rzecz typu cielak, „Rozprawy i studia polonistyczne”, t.2, Wrocław 1961, s.236-248.
 - Wolff Adam, Nazwy miejscowe na Mazowszu, „Onomastica” 1955/1956, t. I-II, s. 60-116, 69-94.
 - Zduńska Helena, Spółgłoski wargowe i wargowo-zębowe palatalne w wygłosie na Warmii, Mazurach i Mazowszu, „Poradnik Językowy” 1957, s. 72-79.
 - Zduńska Helena, Studia nad fonetyką gwar mazowieckich. Konsonantyzm, Wrocław 1965.
 - Zduńska Helena, Zmiany w grupach spółgłoskowych na Mazowszu. „Prace
- Literatura historyczna
- Ks. Piotr Aleksandrowicz, Diecezja Siedlecka czyli Podlaska (1818-1868), Siedlce 1868.
 - J. Antoniewicz, Z problematyki badań osadnictwa wczesnożelaznego na wschodnich Mazurach, „Roczniki Białostockie”, t. II, s. 32-41.
 - Franciszek Adam Arciszewski, Płońsk-Ciechanów-Mława, Warszawa 1928.
 - Maria Biernacka, Wsie drobnoszlacheckie na Mazowszu i Podlasiu, Warszawa 1966.
 - Jacek Brdulak, Tadeusz Kucharuk, Hanna Piekarzewska, Niektóre uwarunkowania rozwoju gospodarczego Mazowsza, Warszawa 1996.
 - Jolanta Choińska-Mika, Sejmiki mazowieckie w dobie Wazów, Warszawa 1998.
 - Marian Chudzyński, Wieś południowo-zachodniego Mazowsza 1864-1907, Warszawa 1983.
 - Janina Cotelnic, Katarzyna Szustka (red.), Inkorporacja Mazowsza do Korony Polskiej. Bibliografia, red., Warszawa 2001.
 - Ks. Zenon Czumaj, Kościół matka. Dzieje parafii w Kamionnie, Siedlce 2006.
 - Wanda Decyk-Zięba (red.), Język – Kultura – Historia. Mazowsze wschodni – Zieleniec i okolice, Toruń 2004.
 - Marek Dulicz (red.), Problemy przeszłości Mazowsza i Podlasia, Warszawa 2005.
 - Karol Dunin, Dawne mazowieckie prawo, Warszawa 1880.
 - Adam Dobroński (red.), Ostrołęka na tle innych miast mazowieckich w XIX i XX w., Ostrołęka 1998.
 - Benon Dymek, Mazowsze do 1247 roku: (zarys dziejów), Warszawa 1995.
 - Benon Dymek, Pierwsze lata władzy ludowej na Mazowszu, Kurpiach i Podlasiu 1944-1948, Warszawa 1978.
 - Benon Dymek, Z dziejów szlachty mazowieckiej (dziedzictwo kulturowe i stereotyp), Kielce 2005.
 - Wojciech Dziemianowicz (red.), Mazowsze. Tradycja i współczesność, red., Warszawa 1999.
 - Andrzej Firewicz, Sadowne i okolice wczoraj i dziś, Warszawa 2004.

- Aleksander Gardawski, Ziemia odsłania tajemnice, Warszawa 1974.
- Bogusław Gierlach, Kowalstwo mazowieckie XIII-XVIII w., Ciechanów 1972.
- Bogusław Gierlach, Studia nad archeologią średniowiecznego Mazowsza, Warszawa 1975.
- Bogusław Gierlach, Śladami dawnych kultów Mazowsza, Siedlce 1982.
- Bogusław Gierlach, Świt Mazowsza, Warszawa 1984.
- Gieysztorowa I., Zahorski A., Łukaszewicz J., Cztery wieki Mazowsza. Szkice z dziejów 1526-1914, Warszawa 1968.
- Zbigniew Gloger, Dawna ziemia łomżyńska, Warszawa 1876.
- Dariusz Główka, Gospodarka w dobrach plebańskich na Mazowszu w XVI-XVIII wieku, Warszawa 1991.
- Irena Górka (red.), Grodziska Mazowsza i Podlasia (w granicach dawnego województwa warszawskiego), Wrocław 1976.
- Janusz Grabowski, Kancelarie i dokumenty książąt mazowieckich w latach 1341-1381. Ośrodki zarządzania i kultury, Warszawa 1999.
- Ks. Paweł Grzeszek, Dzieje parafii św. Antoniego Padewskiego w Ugoszczy w latach 1923-2000, Siedlce 2005.
- A. Gupieniec, Kiersnowscy T. i R., Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Polski środkowej, Mazowsze i Podlasie, Wrocław & Warszawa & Kraków, 1965.
- Hrebec S., Jeszcze raz o nazwie Mazowsze, „Onomastica”, t. IV, s. 225-246.
- Hrebec S., O nazwie Mazowsze, „Prace Polonistyczne”, t. XII, Łódź, s.5-20.
- Bogdan Jagiełło, Poszli nasi w bój bez broni... (z dziejów walk powstańczych 1863 roku na zachodnim Mazowszu), Żyrardów 1983.
- Jakimowicz R., Wschodnia granica osadnictwa mazowieckiego w X i XI w. z Jaćwieżą i Rusią i zasięg kolonizacji mazowieckiej na wschodzie, [w:] Pamiętnik VI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich, t. I, Lwów 1935.
- Ryszard Juskiewicz, Działania militarne na Mazowszu Północnym i w korytarzu pomorskim. 1920 rok, Warszawa 1997.
- Ryszard Juskiewicz, Powstanie Styczniowe na Północnym Mazowszu, Warszawa 1992.
- J. Kalaga, Badania archeologiczne w okolicach Węgrowa, „Prace archiwalno-konserwatorskie na terenie województwa siedleckiego”, z. 4, Siedlce 1984, s. 20-25.
- Aleksander Kociszewski, Mazowsze w epoce napoleońskiej, Ciechanów 1984.
- Oskar Kolberg, Mazowsze, cz. 1-5, Warszawa 1963-1964.
- Arkadiusz Kołodziejczyk, Tadeusz Swata (red.), Węgrów. Dzieje miasta i okolic w latach 1441-1944, red., Węgrów 1991.
- Sławomir Kordaczuk, Cegiełki historii Polski. Opowieści wojenne z Podlasia i Mazowsza, Siedlce 2005.
- Tomasz Kordala, Wczesnośredniowieczne cmentarzyska szkieletowe na północnym Mazowszu, Łódź 2006.
- Adam Koseski, Andrzej Stawarz (red.), Warszawa i Mazowsze w walce o niepodległość kraju w latach 1794-1920, Warszawa 2001.
- Zygmunt Koszyła (red.), Z dziejów wojskowych ziem północno-wschodnich Polski. cz. 1, Białystok 1986.
- Elżbieta Kowalczyk, Dzieje granicy mazowiecko-krzyżackiej (między Drwęcą a Pisą), Warszawa 2003.
- Kowalewski J., O nazwie Mazowsze, „Notatki Płockie”, t.I, nr 2, s. 19-20.
- Feliks Kozłowski, Dzieje Mazowsza za panowania książąt, Warszawa 1858.
- Zbigniew Kruszewski, Andrzej Kansy (red.), Kultura żydowska na Mazowszu, Płock 2004.
- Stanisława Kubiak, Znaleziska monet rzymskich z Mazowsza i Podlasia, Warszawa 1979.
- Stefan Krzysztof Kuczyński, Pieczęcie książąt mazowieckich, Wrocław 1978.
- Piotr Kwiatkowski, Społeczne ramy tradycji. Przemiany obrazu przeszłości Mazowsza Płockiego w publikacjach regionalnych 1918-1988, Warszawa 1990.
- Stanisława Lewandowska, Okupowanego Mazowsza dni powszednie: 1939-1945, Warszawa 1993.
- Elżbieta Maleczyńska, Książęce lenno mazowieckie 1351 – 1526, Lwów 1929.
- Maria Miśkiewiczowa, Mazowsze płockie we wczesnym średniowieczu, Płock 1982.
- Beata Możejko, Ród Świnków na pograniczu polsko-krzyżackim w Średniowieczu, Gdańsk 1998.
- Józef Milewski, Wspomnienia o Mazowszu i mazowieckiej szlachcie, Londyn 1988.
- Jerzy Mycielski (red.), Inwentarz skarbcza Konrada i Janusza książąt mazowieckich z r. 1494, Kraków 1907.
- Andrzej Niewęłowski, Mazowsze na przełomie er : przemiany społeczno-demograficzne i gospodarcze, Wrocław 1972.
- Adam Niewęłowski., Z badań nad osadnictwem w okresach późnolateńskim i rzymskim na

Mazowszu, Wrocław 1966.

- Józef Okulicz, *Badania archeologiczne na Mazowszu i Podlasiu*, Warszawa 1975.
- Otrębski J., *Pochodzenie nazwy Mazowsze, „Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych PAN”*, t. VII, nr 2, s.96-107.
- Henryk Paszkiewicz, *W sprawie zhołdowania Mazowsza przez Kazimierza Wielkiego*, Warszawa 1907.
- Henryk Paszkiewicz, *Z życia politycznego Mazowsza w XIII wieku (rządy Ziemowita Konradowicza)*, Warszawa 1935.
- Adolf Pawiński, *Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym. T. 5, Mazowsze*, Warszawa 1886.
- Pazyra S., *Geneza i rozwój miast mazowieckich*, Warszawa 1959.
- Pazyra S., *Rola i znaczenie Mazowsza w dziejach Polski*, Warszawa 1967.
- Pazyra S., *Rola i znaczenie Mazowsza w dziejach Jędrzeja Święckiego*, Warszawa 1974.
- Jan Piętka, *Mazowiecka elita feudalna późnego Średniowiecza*, Warszawa 1975.
- Maria Radomska, *Mazowieckie piaski*, Kraków 2005.
- Marek Radoch, *Zarys działalności polityczno-dyplomatycznej książąt mazowieckich wobec państwa krzyżackiego w Prusach w latach 1385-1407*, Olsztyn 1999.
- Ks. Zbigniew Rostkowski, *Kalendarium kościoła i parafii w Starej Wsi, Białystok* 2001.
- Stanisław Rospond, *W sprawie etymologii Mazowsza, „Język Polski”*; 1970, s. 65-67.
- Marian Rudnicki, *O rodności nazwy Mazowsze, „Język Polski”*; 1968, s. 368-372.
- Russocki S., *Region mazowiecki w Polsce średniowiecznej (dotychczasowe ustalenia, nowe perspektywy i postulaty badawcze), „Przegląd Historyczny”*, z.3, 1963, s.388-417.
- Russocki S., *Spory o średniowieczne Mazowsze, „Rocznik Mazowiecki”*; IV, 1972, s. 217-257.
- Samsonowicz H., *Brok i Puszcza Biała, Ciechanów* 1989.
- Wiesław Sieradzan, *Sąsiedztwo mazowiecko-krzyżackie w okresie przemian politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1411-1466*, Toruń 1999.
- Zdzisław Skrok, *Na tropach archeologicznych tajemnic Mazowsza*, Warszawa 1980.
- Smoleński W., *Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej*, Kraków 1909.
- Andrzej Stawarz (red.), *Mazowieckie miasteczka na przestrzeni wieków. Wybrane zagadnienia rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego*, Warszawa 1999.
- Jan Sobczak, *Walki rewolucyjne w latach 1905-1907 na Mazowszu*, Łódź 1985.
- Ryszard Specjalski, *Mazowsze – Gmina, Włocławek* 2005.
- Zenon Strześniewski, *W Brygadzie Mazowieckiej*, Warszawa 1984.
- Andrzej Stawarz (red.), *Mazowsze w dwudziestoleciu międzywojennym: (w granicach województwa warszawskiego)*, Warszawa 1998.
- Ewa Suchodolska, *Kancelarie na Mazowszu w latach 1248-1345. Ośrodki zarządzania i kultury*, Warszawa 1977.
- Anna Supruniuk, *Otoczenie księcia mazowieckiego Siemowita IV (1374-1426 : studium o elicie politycznej Mazowsza na przełomie XIV i XV wieku*, Warszawa 1998.
- Aleksander Swieżawski (red.), *Mazowsze i Ruś Czerwona w średniowieczu*, Częstochowa 1997.
- Jerzy Szałygin, *Katalog zabytków osadnictwa holenderskiego na Mazowszu*, Warszawa 2004.
- Tomasz Szczechura, *Życie i zagłada społeczności żydowskiej w powiecie węgrowskim w latach 1939 – 1944, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce”*; 1979, nr 1, s. 46-64.
- Janusz Szczepański, *Społeczność żydowska Mazowsza w XIX-XX wieku*, Pułtusk 2005.
- Janusz Szczepański, *Wojna 1920 roku na Mazowszu i Podlasiu*, Warszawa 1995.
- Józef Śliwiński (red.), *Mazowsze i jego sąsiedzi w XIV-XVI wieku*, red., Warszawa 1997.
- Bolesław Ulanowski (red.), *Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII wieku*, Kraków 1887.
- Hubert Wajs, *Powinności feudalne chłopów na Mazowszu od XIV do początku XVI wieku (w dobrach monarszych i kościelnych)*, Wrocław 1986.
- Małgorzata Wilska, *Książę Janusz Starszy*, Warszawa 1986.
- Wiśniewski J., *Początek i rozwój osadnictwa w ziemi łomżyńskiej w końcu XIV i XV wieku, „Studia Łomżyńskie”*, t. I, Łomża, 1989.
- Wiśniewski J., *Rys dziejów osadnictwa na wschodnim Mazowszu, „Literatura Ludowa”*; nr 4-6, 1962, s.11-21.
- Wolff W., *Ziemia łomżyńska w średniowieczu*, Łomża 1988.
- Andrzej Woźniak, *Kultura mazowieckiej wsi pańszczyźnianej XVIII i początku XIX wieku: (wybrane zagadnienia)*, Wrocław 1987.

Przewodniki:

- Barbara Bojanowska-Ziemska, Kapliczki i krzyże przydrożne na Mazowszu z XIX wieku, Warszawa 1978.
- Tomasz Chludziński, Mazowsze południowo-wschodnie, Podlasie Zachodnie. Przewodnik, Warszawa 1966.
- Tomasz Chludziński, Janusz Żmudziński, Mazowsze. Mały przewodnik, Warszawa 1978.
- Jerzy Głownia, Tadeusz Maczubski, Mazowsze. Panorama turystyczna, Warszawa 1978.
- Tadeusz S. Jaroszewski, Waldemar Baraniewski, Po pałacach i dworach Mazowsza. Przewodnik, Warszawa 1995-1998 (cz.1-3).
- Sylwia Kulczyk, Ada Krakowiak, Mazowsze na weekend. Przewodnik turystyczny. 10 tras po najpiękniejszych zakątkach Mazowsza, Bielsko Biała 2000.
- Jerzy Z. Łoziński, Pomniki sztuki w Polsce. T. 3, Mazowsze i Podlasie, Warszawa 1999.
- Agnieszka i Robert Sypkowie, Zamki i warownie ziemi mazowieckiej, Warszawa 2002.
- Paweł Zalewski, Patryk Grabski, Mazowsze i północna Małopolska, Warszawa 2007.